

Maja Lukić Puškarić, učitelj mentor

Osnovna škola Dubovac, Karlovac

Primorska 9, 47000 Karlovac

majalukic2912@gmail.com

maja.lukic3@skole.hr

Nastavna jedinica: Svijet bez siromaštva

Broj sati: 2 školska sata

Vrsta sata: radionica

Razred: 8. razred

Odgajno- obrazovni ishod na razini teme:

Učenik razumije i empatizira s problemom ekstremnog siromaštva, kritički promišlja o njegovim uzrocima i posljedicama te se potiče na aktivno sudjelovanje u inicijativama za njegovo smanjenje.

Odgajno- obrazovni ishod na razini aktivnosti:

- Učenik raspravlja o pojmu siromaštvo u razrednoj raspravi.
- Učenik sluša video koji objašnjava pojam ekstremno siromaštvo.
- Učenik proučava radne materijale koji govore o ekstremnom siromaštvu.
- Učenik odgovara na pitanja iz radnog listića koja se odnose na ekstremno siromaštvo.

Sredstva, pomagala, digitalni alati: tablet, radni materijali u pripremi nastavnika

Razvoj vještina 21.st. (4C):

- Kritičko mišljenje
- Kreativnost
- Kolaboracija
- Komunikacija

Povezanost s očekivanjima međupredmetnih tema:

- osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima.
- odr C.3.3. Ističe važnost demokracije u političkim sustavima za dobrobit.
- goo A.3.1. Promišlja o razvoju ljudskih prava.

- goo B.3.1. Promiče pravila demokratske zajednice.
- ikt B.3.3. Učenik poštuje međukulturne različitosti.
- uku B.3.4.

4. Samovrednovanje/samoprocjena

Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.

- ikt A.3.2.
Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima.
- uku A.3.4.
4. Kritičko mišljenje
Učenik kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.
- goo A.3.3.
Promiče ljudska prava.

Povezanost s ishodima drugih nastavnih predmeta:

- OŠ HJ A.8.1.
Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi.
- OŠ HJ A.8.3.
Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom.
- Informatika:
D. 8. 1 učinkovito se koristi dostupnim e-uslugama u području odgoja i obrazovanja.
D. 8. 2 aktivno sudjeluje u sprečavanju elektroničkoga nasilja i govora mržnje

Razrada aktivnosti:

Aktivnost 1.: Uvod u temu- postavljanje pitanja (15 min)

1. Što je za vas siromaštvo?
2. Je li osoba siromašna ako si ne može priuštiti najnoviji model mobitela?
3. Što sve uzrokuje siromaštvo pojedinca?
4. Poznajete li osobe za koje bi rekli da su siromašne?
5. Možeš li ti kao pojedinac pomoći spriječiti siromaštvo i kako?

Nakon što su učenici dali odgovor na postavljena pitanja, te raspravljali o danim odgovorima, pušta im se kratki video.

<https://youtu.be/TfOJ7HNo-qE>

Nakon gledanja videa, učenici razgovaraju o onome što su gledali u videu. Komentiraju i izmjenjuju mišljenja o tome jesu li u uvodnom dijelu sata dali slične odgovore na postavljena pitanja na početku sata sa odgovorima koja se spominju u videu.

Aktivnost 2.: (75 min)

Učenici dobivaju **radni materijal** u kojem detaljnije objašnjeno što je to siromaštvo. Također, objašnjava se pojam *ekstremno siromaštvo*. Učenici se upoznaju s ciljem 1. održivog razvoja: iskorjenjivanje siromaštva u svim oblicima i svugdje u svijetu do 2030.g. te sa predviđanjima kako cilj neće biti ostvaren. Povezuju pojavu pandemije Covid-19 sa produbljivanjem siromaštva te produljenjem ostvarivanja cilja. Učenici upoznaju prilike u Hrvatskoj te uče ima li u Hrvatskoj ekstremnog siromaštva.

RADNI MATERIJALI:

SVIJET BEZ SIROMAŠTVA cilj 1.

Cilj: iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima do 2030.g.

Što je siromaštvo?

Siromaštvo nije samo ne imanje prihoda koji će nam osigurati sigurnu svakodnevnicu. Siromaštvo uključuje glad i neuhranjenost, nedostupnost ili ograničena mogućnost obrazovanja, beskućništvo, loši i neodgovarajući stambeni uvjeti, loše zdravlje, povećana smrtnost, društvena diskriminacija i izolacija i smanjeno sudjelovanje u donošenju odluka.

Iako je siromaštvo staro koliko i čovječanstvo, stalno se mijenjala njegova slika i granica. Prisutno je u svim društvima, iako je u razvijenijim društvima broj siromašnih građana u manjem postotku od nerazvijenih dijelova svijeta, gdje je građani suočavaju čak i njegovim ekstremnim oblicima.

Više od 10 % svjetske populacije živi u ekstremnom siromaštvu. *Ekstremno siromaštvo* znači da si ne možete priuštiti vodu za piće, barem jedan obrok u danu, odjeću, obuću i vrlo vjerojatno mjesto za život. Granica ekstremnog siromaštva je određena iznosom koji je odredila Svjetska Banka 2018.

godine i iznosi 1,90 američkih dolara po osobi dnevno (manje od 13 kn). Tada je 8 % zaposlenih u svijetu živjelo u ekstremnom siromaštvu.

Iskorjenjivanje siromaštva je prvi cilj održivog razvoja, jedan od najizazovnijih ciljeva održivog razvoja. Zemlje članice Ujedinjenih naroda se obvezuju do kraja 2030. godine stati na kraj svim oblicima i dimenzijama siromaštva, uključujući i ekstremno siromaštvo. Ovaj izazovni cilj, dodatno je opteretila globalna kriza pandemije Covid- 19 i ekonomski pad koji se zbog pandemije događa. Pandemija Covid- 19 gurnula je milijune zaposlenih ljudi u nezaposlenost i siromaštvo. I prije početka globalne pandemije Covid- 19, iznesene su pretpostavke da će unatoč naporima da se prvi cilj održivog razvoja ostvari ipak 6 % svjetske populacije u 2030.g. i dalje živjeti u ekstremnom siromaštvu, što znači da cilj neće biti ostvaren.

Stanje u svijetu

Iako je broj ljudi koji žive u siromaštvu u padu (na području južne Azije: 1990.-tih godina iznosio je 36 %, a 2015.g. 10 %), siromaštvo je i dalje prisutno, posebice u zemljama u razvoju. Skoro svaka deseta osoba živi s manje od 1,90 američkih dolara dnevno, odnosno s manje od 13 kn dnevno. Najveći broj najsiromašnijih građana živi na području južne Azije i subsaharske Afrike.

Covid- 19 kriza usporila je svjetsku borbu protiv siromaštva. Ekonomski pad koji se događa zbog Covid- 19 krize mogao bi povećati globalno svjetsko siromaštvo na 8 % ukupne svjetske populacije. To bi moglo biti prvo globalno povećanje siromaštva nakon 1990.g. Svjetska banka iznijela je podatak da je 2020.g. 71 milijun ljudi gurnuto u siromaštvo, dok Međunarodna organizacija rada procjenjuje da će u 2022.g. više od 205 000 ljudi biti nezaposleno (u 2019.g. broj nezaposlenih bio je 187 000 ljudi), dakle broj nezaposlenih će nastaviti rasti.

Stanje u Hrvatskoj

U Hrvatskoj problem ekstremnog siromaštva je gotovo neznatan i iznosi 0,6 % To ne znači da problem treba biti zanemaren. Veliki problem predstavlja činjenica da 19.3 % ljudi živi na granici siromaštva. Najugroženiji ljudi su stariji građani i umirovljenici. Kroz različite programe u koje ih se uključuje pruža im se pomoć u kući a kroz dnevne boravke mjesto za druženje. Mnoge udruge koje djeluju u Hrvatskoj osvješćuju građane na problem siromaštva. Otvorene su i mnoge „trgovine“ po Hrvatskoj koje prikupljaju potrepštine i hranu i daju ih potrebitima.

Nakon čitanja materijala, učenici će pogledati video u kojem su predstavljene istinite priče koje govore o siromaštvu.

https://youtu.be/0RO67LiN_ks

Učenici razgovaraju o onome što su čuli u videu. Na temelju onoga što su vidjeli u videu i radnih materijala koje su pročitali, učenici odgovaraju na pitanja iz **radnog listića**:

RADNI LISTIĆ

1. Što je to ekstremno siromaštvo?

2. Ima li ekstremnog siromaštva u Hrvatskoj?

3. Utječe li siromaštvo djece na njihov školski uspjeh i ako da, kako?

4. Utječe li manjak obrazovanja na siromaštvo, odnosno može li obrazovanje pomoći da se osoba oslobodi siromaštva?

5. Mogu li prirodne katastrofe dovesti do siromaštva?

6. Na koji način možeš ti kao pojedinac pomoći spriječiti siromaštvo?

7. Možeš li pomoći svima? Znači li odgovor ne da trebaš odustati od pokušaja da pomogneš samo jednoj osobi, objasni.

8. Jesi li ikada razmišljao kako pomoći nekome tko nema novca te na koji način si mislio pomoći?

Na kraju nastavnog sata provedeno je vrednovanje kao učenje:

Na današnjoj radionici:

1. Naučio/ la sam:

2. Ostalo mi je nejasno:

3. Želim naučiti više o:

<https://unric.org/en/sdg-1/#top>

Izvori:

<https://youtu.be/TfOJ7HNo-qE>

https://youtu.be/0RO67LjN_ks

<https://unric.org/en/sdg-1/#top>

https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2016/08/1_Why-It-Matters-2020.pdf

https://www.un.org/sustainabledevelopment/wpcontent/uploads/2019/07/E_Infographic_01.pdf

<https://www.globalgoals.org/goals/1-no-poverty/>

<https://www.undp.org/sustainable-development-goals/no-poverty>